

წყალი – ღვთის საჩუქარი და ეკონომიკის განუყოფელი ატრიბუტი

ტუკვაძე ოთარ

თეოლოგიის მაგისტრი, ქუთაისის უნივერსიტეტის
„ეკონომიკის“ პროგრამის დოქტორანტი

წყალი ეს ის ფენომენია, რომელიც ყველაფერს მოიცავს სამყაროში და ამავდროულად წარმოადგენს მაცოცხლებელს და მასულდგუმელებს ყოველივე ცოცხალისა. ის მიეცა კაცობრიობას არა რაიმე დამსახურების გამო, არამედ ღვთის უზომო კაცთმოყვარებიდან გამომდინარე, მისი გამოყენებისა და შემდგომი განვითარებისათვის. შესაბამისად, სტატიაში განიხილულია წყალი, როგორც ღვთის საჩუქარი და ეკონომიკის განუყოფელი ატრიბუტს. მსოფლიოში წყლის მიმართულებით არსებული ზოგადი ტენდენციების (დეფიციტის) ფონზე, გაანალიზებულია საქართველოში არსებული წყლის რესურსის სიუხვე, მრავალფეროვნება და მისი ეკონომიკური კუთხით გამოყენების არაეფექტურობა.

საკვანძო სიტყვები: ბიბლია, წყალი, ეკონომიკა, ეკონომიკური რესურსები.

მრავალი მოსაზრება არსებობს სამყაროს შექმნის შესახებ (სამყაროს შექმნაში, რა თქმა უნდა, იგულისხმება წლის შექმნაც). ყველაფერი ხილული თუ უხილავი, რაც კი რაიმე არსებობს, ღვთის მიერ შეიქმნა. მის გარეშე არაფერი არ შექმნილა, როგორც ამას წმინდა იოანე მოციქული და მახარებელი გვასწავლის: „ყოველივე მის მიერ შეიქმნა, და თვნიერ მისა არცა ერთი რაჲ იქმნა, რაოდენი-რაჲ იქმნა“ [2, გვ. 225].

წყალი როგორც სტიქია უნიკალურია. მას შესაძლოა ვუნოდოთ საფუძველი, საწყისი ყოველივე ცოცხალი არსებისა. წყალი და მასთან ერთად ყველაფერი ხილული თუ უხილავი, როგორც ზემოთ ვახსენეთ, ღმერთმა შექმნა და განანესა, მაგრამ ამით შემოქმედებითი პროცესი არ დაუსრულებია უფალს, არამედ მარადჟამს აცოცხლებს და ზრუნავს მასზე. სამყაროს შექმნა მოთხრობილია ბიბლიაში, კერძოდ კი მოსეს ხუთნიგნეულის პირველი ნიგნის პირველივე თავში: „თავდაპირველად ღმერთმა შექმნა ცა და მიწა. მიწა იყო უსახო და უდაბური, ბნელი იდო უფსკრულზე და სული ღვთისა იძვროდა წყლებს ზემოთ“ [1, გვ. 13].

დასაწყისშივე, ყველაფერზე ადრე, პირველივე დღეს ღმერთმა შექმნა რა „ცა და ქვეყანა“, ქვეყანაში იგულისხმება „პირველსაწყისი“ ხილული სამყაროსი და რათქმაუნდა წყალიც (როგორც ამას წმინდა მამები განმარტავენ), ხოლო უკვე შემდეგ, წყალთან მიმართებით და შესაბამისობაში შექმნა მთელი სამყარო, როგორც ამის შესახებ „დაბადებაში“ (მოსეს პირველი ნიგნი იწოდება როგორც „დაბადება“) თხრობას აგრძელებს წმინდა მოსე წინასწარმეტყველი: „თქვა ღმერთმა იყოს წყალთა შორის მყარი და გაჰყაროს წყლები. გააჩინა ღმერთმა მყარი და გაჰყარა ერთმანეთისგან წყალი, რომელიც არის მყარს ქვემოთ, და წყალი, რომელიც არის მყარს ზემოთ, და იქმნა ასე. მყარს ღმერთმა უწოდა ცა. იყო საღამო, იყო დილა - მეორე დღე. თქვა ღმერთმა: შეგროვდეს ერთგან ცისქვეშეთის წყალი და გამოჩნდეს ხმელეთი. და იქმნა ასე. ხმელეთს ღმერთმა უწოდა მიწა და შეგროვილ წყალს უწოდა ზღვა“ [1, გვ. 13].

წმინდა ბასილი დიდი, რომელიც იწოდება როგორც ქრიატიანული ეკლესიის დიდ მოღვაწე მამად, თეოლოგად, მქადაგებლად და მწერლად, მის ნაშრომში „ჰომილიები ექვსი დღისათვის“ სამყაროს შექმნის შესახებ გვსწავლის შემდეგ: „დასაბამად ქმნა ღმერთმან ცაჲ და ქუეყანა - მიანიჭა რა უხუცესი დაბადება, ხოლო დედამიწაზე თქვა რა, რომ იგი არსით მეორეა, სამყაროს არსი ორი უკიდურესობით ცხადყო. უეჭველია, რომ ყოველივე, რაც მათ შორისაა, ამ საზღვრებთან ერთად დაიბადა. თუმცა ცეცხლის, წყლისა და ჰაერის სტიქიებზე არაფერია ნათქვამი, შენ შენი გონებით მოიაზრე, რომ პირველ რიგში ყოველივე ყოველივეა ალრეული და რომ მიწაში წყალსაც იპოვი, ჰაერსაც და ცეცხლსაც; ცეცხლი ქვისგანაც ჩნდება და რკინისგანაც, რომელიც მიწისგან იბადება და რომელთა ერთმანეთზე დაკვესებით უშრეტი ცეცხლი გამობრწყინდება. გაკვირვების ღირსია, როგორ იფარება სხეულებში უვნებლად ცეცხლი, მაშინ, როცა, როგორც კი გარეთ გამოიხმოზა, მყისვე ანადგურებს იმ სხეულებს, რომელნიც მანამდე ინახავდნენ. იმას, რომ წყლის ბუნება მიწაშიცაა, ჭის მოხრელნი გვიჩვენებენ, ხოლო მასში ჰაერის ბუნების არსებობას მოწმობს ორთქლი, რომელიც ნესტიანი მიწიდან მზის სიმხურვალის წყალობით ამოდის. შემდეგ: რადგანაც ბუნებით ზეცას მაღალი ადგილი უპყრია, დედამიწას კი - უდაბლესი, რის გამოც მსუბუქნი ზეცისაკენ აღმალდებიან, ხოლო მძიმენი მიწისაკენ მიდრკებიან, ამასთან, ზე და ქვე ერთმანეთის წინააღმდეგომნი არიან, ვინც ბუნებით ერთმანეთისგან ასე ფრიად დაპორებულნი მოიხსენა, რა თქმა უნდა, მათ შორის აღმავსებელნიც იგულისხმა, ამიტომ თითოეულ სტიქიაზე თხრობას ნუკი ეძებ, არამედ ის რაზეც დუმან, განცხადებულით მოიაზრე“ [3].

მართლმადიდებლურ ეკლესიაში წყლის როლი და მნიშვნელობა ძალიან დიდია. წმინდა ეკლესიაში არსებულ შვიდ დიდ საიდუმლოთა შორის პირველი არის ნათლისღება, რომელიც იწოდება როგორც კარი, რომლითაც შესაძლებელია შესვლა მადლმოსილ სამეფოში - ტაძარში. მხოლოდ ამ საიდუმლოში მონაწილეობის შემდეგ ეძლევათ საშუალება მორწმუნეებს ეზიარონ სხვა საიდუმლოებებს. ნათლისღების საიდუმლოს მნიშვნელოზე მიუთითებს თავად უფალი იესო ქრისტე ნიკოდიმოსთან საუბარში: „...ამენ, ამენ, გეტყვი შენ: უკუეთუ ვინმე არა იშვეს მეორედ, ვერ ხელ-ენიფების ხილვად სასუფეველი ცათაი“ [2, გვ. 230].

როდესაც ნიკოდიმოსი გაუგებრობაში აღმოჩნდა, რაც გამოიხატა მისი შეკითხვით: „...ვითარ ხელ-ენიფების კაცსა ბერსა შობად?...“ [2, გვ. 230], მაცხოვარმა მიუგო რომ მეორედ შობა შესაძლებელი არის წყლით და სულით: „...ამენ, ამენ, გეტყვი შენ: უკუეთუ ვინმე არა იშვეს წყლისაგან და სულისა, ვერ ხელ-ენიფების შესვლად სასუფეველსა ღმრთისასა. შობილი იგი ხორცთაგან ხორცი არს, და შობილი იგი სულისაგან სული არს“ [2, გვ. 230].

ნათლისღების დროს სასულიერო პირი აკურთხევს წყალს და ნაკურთხ წყალში უკვე აღესრულება კათაკმეველის (მოსანათლად მომზადებული) მონათვლა [4, გვ. 183].

შვიდი მთავარი საიდუმლოს გარდა, ეკლესიაში არსებობს მცირე საიდუმლოებანიც, რომლებიც ღვთის შეწევნით არანაკლებ ძალმოსილნი არიან. ასეთია, მაგალითად, დიდი აიაზმის (ნაკურთხი წყალი) წესით წყლის კურთხევის აღსრულება, რომელიც აღესრულება ტაძარში ნათლისღების დღესასწაულის მწუხრზე. ამ დროს უხილავად აღესრულება სასწაული: უბრალო წყალი სასულიერო პირის ლოცვით განიწმინდება და სასწაულებრივ ძალას იძენს (ხდება უხრწნელი და ამავდროულად მაკურნებელი თვისებების მატარებელი). მისდამი ქრისტიანებს განსაკუთრებული დამოკიდებულება აქვთ. ყოველ დილით (თუკი უფლის სისხლსა და ხორცს არ ეზიარებინ) დიდი აიაზმის წყალს სვამენ, რათა სულიერად არ მოუძღურდენ და რომელიც საეკლესიო სწავლებისა და ტრადიციის მიხედვით წლიდან-წლამდე უნდა შეინახონ (გამოიზოგონ) [5].

ზემოთ ხსენებულის გარდა, ეკლესიაში არსებობს აგრეთვე მცირე აიაზმის (ნაკურთხი წყალი) წესით წყლის კურთხევა, რომელიც ნებისმიერ დროს შეუძლია შეასრულოს სასულიერო პირმა და იქაც, შედეგად, უბრალო წყლისაგან ღვთის მადლით მიიღება ნაკურთხი, განწმენდილი წყალი.

უპრიანია ითქვას, რომ წყალი ჩვენი პლანეტის საფუძველთა-საფუძველია. წყალი უნიკალურია და უდიდეს გეოგრაფიულ პროცესებზე ზემოქმედების მოხდენის შესაძლებლობით, აღემატება ყველა ბუნებრივ სხეულს. მისი უნიკალური თვისება - ერთდროულად (სამყროს სხვადასხვა ადგილას) იყოს რა თხევად, მყარ და აირად მდგომარეობაში, ნამდვილად საოცარი და გამაოგნებელია. აღსანიშნავია, რომ წყალს აქვს მეხსიერება და აგრეთვე მის მოლეკულებს შეუძლიათ რეაგირება მოახდინოს და სტრუქტურა შეიცვალოს გარემო ფაქტორების ზეგავლენით (რაც დამტკიცებულია სხვადასხვა სამეცნიერო კვლევით).

გეოფიზიკოსების მტკიცებით, წყალზეა დამოკიდებული პლანეტის კლიმატი, ვინაიდან მას გააჩნია დიდი სითვოტევადობის შესაძლებლობა. როდესაც დედამიწაზე ცხელა, ის შთანთქმავს სითბოს, ხოლო როდესაც აცივდება, ის გასცემს მას. სწორედ ამიტომ წყალი „ანონასნორებს“ კლიმატს დედამიწაზე. უფრო მეტიც, მათი მტკიცებით, რომ არა წყალი, დედამიწა გადაიქცეოდა უსიცოცხლო სხეულად. ასევე უნდა აღინიშნოს, რომ კოსმოსში არსებული სიცივისა და მზის სხივების მცხუნვარებისაგან დედამიწას იცავს წყლის ის მოლეკულები, რომლებიც არის გაბნეული ატმოსფეროში ორთქლისა და ღრუბლების სახით.

დედამიწის ორი მესამედი დაფარულია წყლით. ბუნებრივი სხეულების უდიდესი ნაწილი (თუ ყველა არა) შეიცავს წყალს. მცენარეთა სამყარო შეიცავს 70-95% წყალს, ქვებიც კი შეიცავს წყალს (ნესტს). წყალი მიჩნეულია ერთადერთ ნივთიერებად, რომელიც სამყაროში ერთდროულად არსებობს სამ მდგომარეობაში: მყარი, თხევადი და აირადი (ორთქლი).

მეცნიერთა დიდი ინტერესი ყოველთვის არსებობდა წყლისადმი, მაგრამ 1932 წელს, შეიძლება ითქვას, მოხდა სენსაციური აღმოჩენა. დადგინდა, რომ ბუნებაში ჩვეულებრივი წყლის გარდა, აგრეთვე არსებობს „მძიმე წყალი“.

თანამედროვე ეპოქაშიც გრძელდება წყლის კვლევა მეცნიერთა მიერ. დამტკიცდა, რომ წყალს გააჩნია ინფორმაციული მეხსიერება. ადამიანის ორგანიზმისათვის წყალი ჟანგბადის შემდეგ წარმოადგენს უმთავრეს ნივთიერებას და მას სასიცოცხლოდ უდიდესი მნიშვნელობა გააჩნია. მეცნიერთა ნაწილის მიერ დადგენილია, რომ ადამიანის ორგანიზმის 2/3 შეადგენს წყალს და წყლის გარეშე იგი 7 დღეზე მეტს ვერ ძლებს, ხოლო საკვების გარეშე კი მას შეუძლია იცოცხლოს 4 კვირა.

ადამიანს წყალზე მოთხოვნილება ჩადებული აქვს ღვთისაგან ქვეცნობიერ დონეზე. მისი რაოდენობა დამოკიდებულია შინაგანი გარემოს პირობებსა და ადამიანის მიერ შესრულებული სამუშაოების ხასიათზე.

წყლის ბალანსის შესანარჩუნებად ზრდასრულ ადამიანს ყოველდღიურად 2-3 ლიტრი სითხის მიღება მოეთხოვება (ნორმალურ პირობებში). აღსანიშნავია, რომ მშრალი საკვებიც შეიცავს

50-60% წყალს. ამიტომ, დღის განმავლობაში ადამიანი სასმელისა და საკვების საშუალებით უნდა ცდლილობდეს ზემოთ აღნიშნული ნორმის (2-3 ლიტრი) მიღებას ჯამში.

ცნობილია, რომ დედამიწაზე წყლის მოცულობა გაცილებით დიდია ვიდრე ხმელეთი. მასში მტკნარი წყლის რესურსები მილიონობით კუბომეტრ კილომეტრებს ითვლის, მაგრამ ამ ყველაფრის მიუხედავად, მსოფლიო განიცდის სასმელი წყალის დეფიციტს (დედამიწის ზედაპირზე განლაგებული ზონების დაახლოებით 60%). განსაკუთრებით კი ეს დეფიციტი შეიმჩნევა განვითარებად ქვეყნებში, სადაც წყლის რესურსები პრაქტიკულად ამონურულია. მიზეზი არის ის, რომ ყველა მტკნარი წყალი არ არის სასმელად ვარგისი და სასარგებლო ადამიანისათვის. აგრეთვე რაციონალურად არ ხდება არსებული რესურსის გამოყენება. ზემოთ აღნიშნულიდან გამომდინარე მილიონობით ადამიანი ავადდება. რაც გამოწვეულია სასმელი წყლის დეფიციტით ან ჯანმრთელობისათვის საფრთხის შემცველი წყლის მოხმარებით [6], ამიტომ, ისეთ ქვეყნებს, რომლებსაც ღვთის მადლითა და კურთხევით ბუნებისაგან ეძლევათ აღნიშნული რესურსი, საჭიროებს რაციონალურ გამოყენებას. ასეთი ქვეყნების რიგში მოიაზრება საქართველოც. მას აქვს ყველა პირობა იმისათვის, რომ გახდეს სასმელი წყლის ინდუსტრიული წარმოებისა და მისი მსოფლიო ბაზარზე მიწოდების ქვეყანა.[7] ის განსაკუთრებით მდიდარია წყლის სიუხვითა და მოცულობით. საქართველოში 26060-მდე მდინარეა, ხოლო ქვეყნის მტკნარი მინისქვეშა წყლების ბუნებრივი მარაგი დაახლოებით 18000 მლნ მ³-ს შეადგენს. საერთო საპროგნოზო-საექსპლუატაციო მარაგები დაახლოებით 10600 მლნ. მ³ -ია [8].

წყლის რესურსის როლი და მნიშვნელობა ძალიან დიდია ეკონომიკურ პროცესებში. ცნობილია, რომ „ეკონომიკა არის მეცნიერება, რომელიც სწავლობს შეზღუდული რესურსების პირობებში მატერიალური დოვლათისა და მომსახურების წარმოების, განაწილებისა და მოხმარების პროცესში ადამიანთა ქცევას“ [10, გვ.3]. ეკონომიკური რესურსები, თავის მხრივ, შემდეგ ჯგუფებად იყოფა: შრომა, მიწა, კაპიტალი და სამეწარმეო უნარი. შრომა - აღნიშნავს ადამიანთა როგორც ფიზიკურ, ასევე გონებრივ შესაძლებლობებს; მიწა - მოიცავს ღვთისაგან ნაბოძებ ყველა ბუნებრივ რესურსს (მიწა, ტყე, წყალი, ნავთობი, ნიაღისეული და ა.შ.); კაპიტალი - ამ ტერმინის ქვეშ იგულისხმება წარმოების ისეთი საშუალებები როგორებიცაა: საქარხნო, საფაბრიკო, სატრანსპორტო თუ სასაწყობო მოწყობილობები; სამეწარმეო უნარი - ადამიანთა შესაძლებლობა სათანადოდ გამოიყენოს ზემოთ მოცემული რესურსები [10, გვ.12]. თუ დავუბრუნდებით წყლის მნიშვნელობას ეკონომიკაში (ზემოთ მოყვანილი ეკონომიკური რესურსების ფონზე) დავასკვნით თუ რაოდენ მნიშვნელოვანი და აუცილებელია წყლის რესურსი და თუ როგორი განუყოფელია იგი ეკონომიკისაგან. ამიტომაც, მისი რაციონალური გამოყენება, მითუმეტეს წყლის რესურსებით მდიდარი ქვეყნისათვის (როგორც საქართველოც), უნდა გვესახებოდეს პრიორიტეტულ მიმართულებად.

როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, სასმელი წყალი პირველ რიგში აუცილებელია კაცობრიობის არსებობისათვის. ის წარმოადგენს დეფიციტს მთელს მსოფლიოში, ამიტომ მასზე მოთხოვნა მსოფლიო ბაზარზე ძალიან დიდია. წყლის გამოყენება ხდება მრავალი მიმართულებით. ის გამოიყენება როგორც საყოფაცხოვრებო დანიშნულებით, აგრეთვე მისი ფართოდ გამოყენება ხდება: როგორც მინის სავარგულების მორწყვა-განწყლოვანებისათვის, საწარმოების ფუნქციონირებისათვის, ელექტროენერჯის მისაღებად, ნაოსნობისა და ხე-ტყის დაცურებისათვის, თევზის მეურნეობის განვითარებისათვის, წყლის ფრინველის მოსამუშაოებად, სამკურნალო და სპორტული მიზნებისათვის [9].

რაც შეეხება უშუალოდ საქართველოში წყლის რესურსების ეკონომიკური კუთხით გამოყენებას, მისი მოხმარება ძირითადად სამი მიმართულებით ხდება: ენერგორესურსად, სარწყავად და სათევზაოდ [11, გვ.23].

- საქართველოში ჰიდრორესურსების მხოლოდ 20%-ია გამოყენებული [11, გვ.25], რომლის უმეტესი წილი ენერგეტიკაზე მოდის, მაშინ როცა დანარჩენი 80%-ის ათვისება (სოფლის მეურნეობაში, მრეწველობაში, ტურიზმის სფეროში და ა.შ.) ქვეყნისათვის წარმოადგენს რეალურ საშუალებას, რომ შეიქმნას ახალი სამუშაო ადგილები, მიღებულ იქნეს დამატებითი შემოსავლები და საბოლოო ანგარიშით, ხელი შეუწყოს ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებას.
- აღსანიშნავია, რომ ბოლო წლებში საქართველოში ტურისტთა ნაკადი იზრდება, რასაც ქვეყნისათვის დამატებითი შემოსავლების მოაქვს. ამ მაჩვენებლების ზრდა შესაძლებელია (სხვა ლონისძიებებთან ერთად) წყლის რესურსების გამოყენებით. კერძოდ, ბოლო წლების სტატისტიკური ინფორმაციით დიდი ინტერესი ფიქსირდება ტურიზმის ექსტრემალურ სახეებზე (დაივინგი, კანიონგი, რაფტინგი), რომლის განვითარების რეალური შესაძლებლობაც საქართველოს გააჩნია ამ ტერიტორიაზე არსებული მდინარეების, ტბების, კანიონების შესაბამისად ათვისებით.
- გარდა ამისა, საქართველოში გვხვდება მსოფლიო მნიშვნელობის, მინისქვეშა მტკნარი მინერალური წყლის მარაგები, თუმცა, მათი გამოყენება სრულიად უმნიშვნელოა (0.01%-ზე ნაკლები) [12]. უფრო მეტიც, წყალმომარაგების პრობლემა მოუგვარებელია სტრატეგიული მარაგების მქონე წყლის არტეზიული აუზების სიახლოვეს მყოფ ქალაქებში, მაგალითად, ბათუმი, ქუთაისი, თელავი და სხვ.,

- ბოლო პერიოდში საქართველოში კერძო ფირმები ეწევიან ბუტილირებული წყლის ბიზნესს და ისხმება ისეთი წყლები, როგორცაა „ბორჯომი“, „ბაკურიანი“, „ბახმარო“, „ნატახტარი“ და სხვ., თუმცა, ამ კომპანიების შეზღუდული სიმძლავრეები უზრუნველყოფენ მხოლოდ თავიანთი საპროექტო მწარმოებლობის მხოლოდ 20%-ს [12]. ამდენად, მნიშვნელოვანია ამ ბიზნესის განვითარების მიმართულებით არსებობდეს განვითარების სახელმწიფო პროგრამა, რომელიც უზრუნველყოფს აღნიშნული ფირმების ხელშეწყობას.
- გაეროს მონაცემებით ცნობილია, რომ ტკნარი სასმელი წყალი უახლოეს მომავალში ყველაზე ძვირი და დეფიციტური ნედლეული იქნება, ვინაიდან კარგი ხარისხის სასმელ წყალს მოკლებულია დაახლოებით 2.8 მლრდ ადამიანი, ამასთან, აღნიშნულ პრობლემას აწყდება ევროპაც და 2025 წლისთვის ნავარაუდევია, რომ ეს პრობლემა მთელს ევროპას მოიცავს. ყოველივე ამის ფონზე კი საქართველოს გააჩნია ევროპაში უმსხვილესი მინისქვეშა მტკნარი მინერალური წყლის მარაგები რომლებიც ხასიათდება არაჩვეულებრივი ქიმიური შედგენილობით (ბიკარბონატულ-ქლორიდული წყლები მაგნიუმის დეფიციტის ფონზე) და ბაქტერიოლოგიური სისუფთავით, არ შეიცავს მეტალებს, ხოლო მათი ქიმიური თვისებები აკმაყოფილებს ევროკავშირისა და მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციის უმკაცრეს მოთხოვნებს. თუმცა, ამ უნიკალური მარაგების მხოლოდ 8%-ია ათვისებული, მაშინ როცა არსებული ინფორმაციით, ევროპას სასმელი წყლის მწვავე დეფიციტის დასაფარად წელიწადში დასჭირდება 120 მლნ მ3 მტკნარი წყალი, რაც საქართველოში არსებული მარაგების მხოლოდ 5%-ია [12] დასკვნა მარტივია, საქართველოს წყლის რესურსი და მისი გამოყენება ნამდვილად შეუფასებელია და მისი შესაბამისად ათვისება სახელმწიფოსათვის უნდა გახდეს პრიორიტეტულ მიმართულებათაგან ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი საკითხი.
- ამდენად, წყალი და მასთან ერთად ყველაფერი რაც კი არსებობს, კაცობრიობას მიეცა ღვთისაგან არსებობისა და განვითარებისათვის. თუკი ადამიანი აღნიშნულ ბუნებრივ რესურსს რაციონალურად გამოიყენებს, ის არამარტო გახდება ერთ-ერთი გარანტი მისი ეკონომიკური განვითარებისა და წარმატებისათვის, არამედ კაცობრიობის სიცოცხლის - უნარიანობის ზრდისა და ჯანმრთელობის დონის ამაღლების საუკეთესო საშუალებად შეიძლება იქცეს.

ლიტერატურა

1. ბიბლია, საქართველოს საპატრიარქოს გამომცემლობა, 1989 წელი, 1216;
2. ახალი აღთქმა - მეცნიერულად დადგენილი ტექსტი მწინდა გიორგი მთაწმინდელის რედაქციით, 2006 წელი, 647.
3. ნმიდა ბასილი დიდი „ჰომილიები ექვსი დღისათვის“
http://library.church.ge/index.php?option=com_content&view=article&id=521 (ხელმისაწვდომობა გადამონმებულია 14/09/2019).
4. დოგმატური ღვთისმეტყველება - პროტოპრესვიტელი მიხეილ პომაზანსკი, თბილისი, 2006 წელი, სრ N110, 272.
5. <http://www.orthodoxy.ge/sakhli/aiazma.htm> (ხელმისაწვდომობა გადამონმებულია 14/09/2019).
6. <https://www.aura.ge/3-statiebi/3570-tskali-da-misi-mnishvneloba.html> (ხელმისაწვდომობა გადამონმებულია 14/09/2019).
7. <https://sputnik-georgia.com/economy/20170428/235780090/wyali-rogorc-saqarTvelos-ekonomikuri-ganviTaris-katalizatori.html> (ხელმისაწვდომობა გადამონმებულია 14/09/2019).
8. https://www.tsu.ge/data/file_db/library/trapaidze_resursebi.pdf (ხელმისაწვდომობა გადამონმებულია 14/09/2019).
9. http://gtu.ge/Library/Pdf/El_wignebi/ekonom_kn_2.pdf (ხელმისაწვდომობა გადამონმებულია 14/09/2019).
10. ჩიხლაძე ნ., ზოგადი ეკონომიკის, ქუთაისი, ქუთაისის სამართლისა და ეკონომიკის უნივერსიტეტი, 2008.
11. დავითულიანი ც., საქართველოს წყლის რესურსები და მათი რაციონალური გამოყენება, ჟ. „ეკონომიკური პროფილი“, ISSN 1512-3901 N16, 2016 -
<http://economicprofile.org/wp-content/uploads/sxbabzwxhew-cebiwyw-%C2%B816-2016.pdf> (ხელმისაწვდომობა გადამონმებულია 14/09/2019)
12. საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკა, სასმელი წლის ბიზნესი
<http://www.nplg.gov.ge/gsd/cgi-bin/library.exe?e=d-01000-00---off-0ekonomik--00-1---0-10-0---0---0prompt-10---4-----0-1l--11-ka-50---20-about---00-3-1-00-0-11-1-0utfZz-8-00&cl=CL4.2&d=HASH611428d35ab6e96ac30284.9.4&x=1> (ხელმისაწვდომობა გადამონმებულია 14/09/2019)

WATER – THE LORD'S GIFT AND AN INDIVISIBLE ATTRIBUTE OF ECONOMICS

Tukvadze Otar

Master of Theology

PHD student of Economics' program

Kutaisi University

Summary

Water is a phenomenon that encompasses everything in the universe and at the same time represents life-giving of all living things. It was given to mankind not for any merit, but because of the Lord's supreme human love for its use and further development.

This article discusses water as a gift from the lord and an indivisible attribute of economics. Against the background of general trends (deficit) in regard with water, the abundance, diversity of water and its inefficient use in Georgia are analyzed.

Key words: *Bible, water, economics, economic resources*